

Medgyes és vidéke

Társadalmi hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagypiac-tér 28
Reissenberger-nyomda.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak: Egy évre 12 K, félévre 6 K,
negyedévre 3 K. Egyes szám ára 30 fillér.

Szülői gondok.

A napokban iskolalátogatások voltak Medgyesen. Ez magában nem nagyjelentőségű dolog. Ugy látszik, hogy nem több ez a hivatallátogatásnál. Minden rendben van s a tanfelügyelő elment. Ez az egész. De mégsem. A nevelés ügyét ilyen rövidesen nem lehet elintézni. A népnevelés ennél sokkal fontosabb valami, legfeljebb csak mi nem nézzük annak. A szülői gondok egy részének, az iskola által történt átvétele ad jelentőséget neki. Mennyi reménnyel viszi az édes mama, a papa szeptemberben a kisiut a kisleányt iskolába. Ugy viszi oda, hogy mikor majd évek múltán onnan kilép a gyermek, akkor már az élet küzdő, munkás emberévé lett. És ugyebár nem közömbös dolog az, hogy a gyermek az iskolában mit csinál, hogyan tanul, milyen lesz fejlődése? Mennyi gond, aggodalom üli meg a szülők lelkét a gyermek jövője, boldogulása, haladása miatt. Nekünk is ez az aggodalom, ez a gond adja kezünkbe a tollat e percben.

A tanügy emberei, a népneveléssel foglalkozók előtt nem ujság immár, hogy a háboru nem vonult nyomtala-

nul végig az iskolán sem. Bizony az iskola, a nevelés terén is csinált sok-sok bajt, hozott veszedelmet. Általános a panasz, hogy a gyermekek már nem olyanok, mint régen. A mostani gyermekeknek a világa nem olyan, mint volt a mienk annak idején. És ez a változás sajnos nem előnyös, nem fejlődést mutat, hanem hátramaradást, elfejlődést, eltorzulást sok esetben. S evvel mindenkinek számolni kell, a kinek a mi jövőnk alakulása nem mindegy, nem közömbös.

Jeleztük, hogy az iskola a nevelés gondjainak egy részét veszi át a család vállairól. Nem lehet tehát várni, hogy az iskola pótolja a házi nevelést. Ez képtelenség. Pedig ha valamikor, úgy most igazán pótolnia kellett volna sok házi nevelést is. Az apa elment a háboruba. Otthon maradt az anya millió gonddal a lelkében. A megélhetés nehézségei, az anyagi lét fenmaradásáról való gondoskodás megemésztette az édesanyának minden erejét. A gyermekek fegyelmezése hiányos, sok esetben a semmivel egyenlő. A kis gyermek tehát az apai fegyelem hiányában négy év alatt megnőtt és megkamaszodott és a legtöbbször elromlott. Nem volt, aki a

sarkában járjon, aki figyelmeztesse, vagy ha kell, megfegyelmesse.

A gyermek így iskolába jön. A tanítónak a dolgát megszorítja s kényszeríti sokszor, hogy a nevelésnek fegyelmezési oldalát az oktatás hátrányára alkalmazza vele és hasonló társaival szemben.

Hányszor tapasztalták már iskolamesterek ennek következtében, hogy nem lehet haladni, tanulni, mert a a gyermek nem figyel, rakoncátlan. Elmaradnak jó hátra a tanulásban s aztán az életben nem tudnak boldogulni, szerencsésen elhelyezkedni. Ez a dolognak az egyik oldala. A másik ehhez hasonlóan szomorú és igen veszedelmes. A gyermeki lélekben az erkölcsösség érzületének a megingása, megroppanása. A háboru az életnek annyi piszkát vetette felszínre, hogy elgondolása is rettenetes. A látott és hallott dolgok pedig a gyermeki lélekre nem tévesztik el soha hatásukat. Nagyoktól annyi, nekik nem való dolgot hallanak, látnak, hogy aztán az iskolában a tanító akár a lelkét is kibeszélheti, mindhiába. S csodálatos dolog, hogy ezt a felnőttek, különösen az érdekelt szülők mind jól tudják, de azért kevés történik a dolgok menetének megváltoztatására.

Féltett védencem.

Írta: Reissenberger H. Otto.
(Vége).

A balga! A vakmerő. Egy kuszóvassal erre az utra! Képes most, egy órával azelőtt hogy lekuszik, hogy szabadságra megy, a nyakát szegje.

Ja ugy, a leveze. A tűzre tettem. Azt mondta, legyen vastag és forró, forró. Legyen meg neki. Aztán mellém tettem itt-hagyott egyik kuszóvasát. Az uton lefelé okvetlenül kell neki, különben tényleg megfagyva találjuk valamely hasadéokban. Aztán a fatönkre ütem és a parázsba meresztetem tekintetemet.

Künn vonított a vihar. Ki fog fáradni a balga ebben a szélvészben. Ahelyett, hogy kimélné erejét. De ilyen lett ő. Pajkosság és pajkosság! Most meg ez a szerencse, a szabadság. Karácsonykor otthon lenni! — Karácsony! —

Hogy villogott a parázs! A tűzbe néztem míg szemem belefájdult. Milyen lesz az én karácsonyom? Eh, félre a tépelődéssel! A háboru — háboru. S ő akarta a levesét! Forrott. Erősen. Még egy kis só. Kenyeret is pirítok számára.

Rohamosan telik az idő. Nemsokára itt kell lennie. A boldog. Karácsonykor otthon.

A leves kész. Jó vastag legyen. Azzá lesz, ha hamarjába nem jön. Félre huztam. Teát is melegítettem. Ezt kapja a thermophorüvegjébe. Jól fog esni neki az uton.

Háromnegyed egy. Hol maradhat? Alaposan végzi. A leves még elfő.

Beh fűlledt ma a levegő a fedezékben. Egész más, mint egyébkor. Tűrhetetlen. Szabadba mentem.

Hatalmas hófelhőt hozott a szél. Istennem, milyen szélvész! Egy hófergeteg a másik után jön, teljesen beburkol, a hó még a gyapjuingemen is átpermetez. Sötét volt. De a hold mégis ki akart bujni a felhők mögül.

Azért ment hát, a pajkos! Itt lenni kell hogy legyen. — Megint pompás éjjel lesz. Világos, mint nappal. Csak előjönne már a hold. — Tizenegy óra. Teringettét. Egy óra már elmúlt. — Utálatos vihar. Perc alatt át van fázva az ember. És csak egy kuszóvasat vitt. Azért nem jön. Néhezen fog kuszni.

A sötét mélységbe néztem. Semmi más,

sötét éj. Csak itt-ott egy rajkályha tiltott szikrái, melyek futólag enyésznek el az éjben. Ott jobbra, a meredeken, vezet a sodrony a völgybe. Szorosan mögöttem állnak az örök, kiki kunyhójánál, mely vihar és hideg ellen oltalmat nyújt. Erre megy az ember a sodronyhoz. A kitaposott ut újra be volt fujva. Ott szétágazott s jobbra és balra a sodrony mentén haladt végig. Helyenként a lépcsőfokok ferdén huzódtak a völgybe. Aztán elmaradtak és kötélnek s hegyi csákánynak kellett segíteniök. Onnan egy meredező szálás erdő látszik, mely egy sziklahasadékba szorulva, hógörgetegtől és vihartól le volt törve. Ott lehet most az én barátom.

A hold kibújt. Felhőrongyok kergetőztek előtte. Ime — jól hallottam? Nem lövés dördült el? Ez lövés lehetett csak. Pillanat alatt a legközelebbi magaslaton álltam. Kétség kívül, ez lövés volt. Hallgatództam. — Csend. Hát csalódtam volna? Ellenség? Lehetetlen. Ki van zárva. Ebben az ítéletidőben nem kuszik felfelé.

De ez lövés volt. Hirtelen félelem vett erőt rajtam, mely lélekzetemet megállította. Ez lövés volt, semmi kétség!

Ugy látszik, hogy mindenbe belefásultunk. A nevelés ügye azonban olyan, hogy abba nem lehet, mert nem szabad az embernek belefásulni. Olyan lesz a jövő, amilyenné nevelés folytán alakítjuk. S ha a jelen a kivetni való dolgok egész tömegétől terhes, ha a gyermek ma csak rosszat lát, nem nehéz kitalálni, hogy hogyan fog majd a jövő festeni. Kell tehát, hogy minden illetékes tényező mindent megtegyen arra, hogy a dolgokat más mederbe segítsük. Vigyázzunk jobban és gondosabban a gyermekekre. Senkit sem akarok bántani, de sehogy sem fér a fejembe pl. az a körülmény, a mit itt láttam. Esti órákban fiatal leánykák és fiuk önmagukban sétálnak a piacon és egyebütt. Micsoda láрма van sokszor közöttük. Hisszük, hogy ez rendjén van? Ide nem kell semmi szemforgató farizeusság, hogy az ember ebben nem jó dolgokat fedezzen fel. Aki akarja értse meg!

Most az idő erősen a vizsgák, tehát a szünidő felé hajlik. Az iskola megszünteti a maga munkáját egy pár hónapra. Senki se goldolja azonban, hogy a nevelési hatásokat is most meg kell szüntetni. A környezet, a család mindig a legnagyobb nevelő tényező volt. Esméljünk tudatára annak, hogy minden ember egyformán felelős a jövő boldogságáért. Ne lássunk meg mindent későn, a mikor már nem lehet a dolgokat megváltoztatni, hanem nyílt szemmel és ép szívvel dolgozzunk úgy a jelenen, hogy abból a jövőnek igazán biztató, reményteljes körvonalai bontakozzanak ki. Fogjon össze család, iskola, társadalom, hogy az életre nehezedő feladatok legnagyobbika: a nevelés a nemzeti boldogulás, az egyévi érvé-

nyesülés útjain lelje meg a maga szerencsés megoldását.

Vates.

Az „ellátatlanok“.

I.

Püffögve, zakatolva rohantak vasuti mozdonyaink a szélrózsa minden irányába, huzva maguk után a hadrakelt sereggel zsufolt kocsik megszámlálhatatlan sokaságát. Hátborzongó izgalommal, lázas szemekkel néztük egy ország feltámadt energiáját, melynek feladata, vasökökkel lecsapni azokra, kik régtől megfontolt szándékkal s az alattomos orvtámadásnak minden meg nem engedett eszközével törekedtek a béke nyugalomában csendesen élő és munkálkodó nép életének fölbolygatására, házi tüzhelyének s ezer év óta tartó birtokának elfoglalására.

Ma-holnap negyedik éve, hogy így vette kezdetét a világförfordulás. Az alvó lélek hatalmas ébredése.

Azóta kétfelé szakadtunk. Az egyik rész kifizetett mellel, acélos izmokkal igyekezett gátat vetni a felénk hömpölygő ellenséges áradatnak, a másik — itthon maradtak — része hivatva volt a megfogyott munkaerő hiányában apadással fenyegető létfenntartási eszközöknek előteremtése, föntartása. Amazt elkeresztelték „front“-nak, ezt meg „hinterland“-nak. Szerencsétlen egy gondolat! Minden megkülönböztető elnevezés magva, az egyenetlenkedő megnevezésnek.

De ha már megkaptuk a címet, maradjunk mellette. Most már úgy se ártunk vele. Ennek a nagy világháborúnak izgalmas első napjait a „hinterland“ tehetsége szerint honorálta. A hadbavonuló fiaink, véreink útjába szórta a virágot, tulon-tul igyekezett ellátni minden kigondolható szükségesséssel és jóval. Szent oltárainknál térdre hullva esedeztük, hogy épségben térjenek majd vissza, ahonnan oly kevés emberi remény nyújtott vigasztalást a visszatérésre. És kiterjedt gondoskodásunk azokra is, kiket a háború megfosztott támaszuktól; akitől elvitte a kenyérkereső két kezét. A társadalom becsületbevágó kötelezettségé-

nek nyilvánította ezeknek támogatását. Hol egyénenként, hol tömörülve igyekeztünk a szükséges dolgok beszerzésére. Gyűlt a pénz, ruha, mindennemű természetbeli adomány az önzetlenség forrásából. Östermelő, kereskedő, iparos, tisztviselő anyagi módjukhoz mérten, vállvetve nyújtottak segílyt az arra szorulóknak. Ez egyszer meglepéssel láttuk a máskor szép dikciókba fulladó magyar virtuozitásnak tettekbe váltott nemes érzületét. És megdönthetetlené vált a bizalom, hogyha a front és hinterland ennyi buzgalommal folytatják a reájuk rótt és magukra vállalt kötelezettséget, „Magyarországot a poklok kapui sem döntenek meg“.

Ma-holnap négy éve annak, hogy a nagy világförfordulás reménnyel kecsegtetett, hogy a vérrel áztatott élet mezejét jövőre az emberi nagy erények virágai fogják dominálni, hogy közelebb jövőnk Isten trónjához.

Bizalom az egyéni erkölcsökben, a társadalom áldozatkészségében; bizalom létünk fentartási s támadásokat lenyűgöző képességeiben. Az ég akkor is mosolygott feletünk s a föld meghozta a maga tápláló gyümölcseit. Biztunk abban, hogy a hinterland milliójának fáradhatatlan tevékenysége acélkeménnyé kovácsolja honvédő seregeink ellentálló képességét s szívós kitartásuk mielőbb meghozza a béke olajágát.

Valahonnan — talán éppen elleneink sorából — fenyegető szavak röptek világá. Hogy a háború évekig fog eltartani s kifognak bennünket éheztetni. És bárminő nagy is volt bennünk a bizalom, bárhogyan is igyekeztünk egyelőre lemosolyogni a kijelentés megvalósíthatásának kivihetetlen voltát, de amikor az ország sorsát intéző nagyhatalom is gyöngéden beismeri, hogy — igenis! — a létfenntartási szükségletekben nem igen bővelkedünk, ámbár gondja lesz rá, ha szűken is, de ne éhezünk, azért a titkos rémület, a kétkedés, mint az éjjeli fagyasztó dér a mezők terményei fölött, lélekpusztító módjára huzódott soraink közé. Mert hát... életünket és vérünket szívesen áldozzuk a hazáért, de a gyomrot megrövidíteni nem hagyjuk.

Pillanat alatt a fedezékben voltam.

— Öt ember fel! Fegyver! Kuszóvas! Előre! Gyorsan!

Reszkető kézzel vettem fegyveremet. De vajjon miért reszketek? Nevetséges. Valami lövés, Isten tudja hol és én reszketek. És ez a félelem! Miért ez a félelem?

— Kész? Előre!

Rohanok a hőtömegben keresztül, elesem, elesem kétszer, háromszor a legénység lelkenedve utánam. Jó uton futok? Igen. Előre. Itt van a sodrony. Völgynek tartok. Az első ór.

— Hallott valamit? Nem hallott? Hisz alszik!

Tovább. A második ór.

— Ön hallott valamit? Szintén nem?

Tovább. A harmadik ór. Jelentés.

— Lenn eldőrdült egy lövés.

— Hol?

— Lenn. A második vagy harmadik előrs tán.

— Hol? Ott?

— Ott. Láttam a cső tüzét.

Tovább. Következő ór.

— Ön lött?

Lövésre készen tartja a fegyvert. Hallgat.

— Ön lött? Miért? Miért remeg? Lött? Az Isten irgalmáért szóljon!

Remegő ujjakkal a fenyvesbe mutat.

— Ott kell — ott kellett — valaminek lennie.

— Ember! Hol? Ott?

— O — ott. Ott valami mozgott. Azt hiszem — azt hiszem — ember volt a drótkadállynál.

Odaugrottam. Három-négy lépés. A holdat megint felhők takarták. Tapogatódtam a hóban. Világot nem volt szabad gyujtanom.

— Hol — hol — az Istenért szóljon.

— Még egy kissé jobbra — még — még jobbra.

Tényleg. Kezem lábat, cipőt érintett. Egy ember! — Az egyik lábon kuszóvas — a másikon —! Érvérem megállott. Vérem megdermedt. Szédültni kezdtem. Leültem, melléhez kaptam, fületem a szívéhez tartottam — nem dobogott többé.

* * *

A fehér ormok mögött derengett a hajnal. Erőtlen sugara a telefonkunyhó kis ablakán beszűrődik, bearanyozza, lefelé siklik és arcára esik. Igaz? — Oh — igaz!

Felállok. Fáradtan az ablakhoz lépek. Mintha fátyolon át látnám: ott sirt ásnak. Összeborzadok.

Jön az orvos, a hordágyhoz lép, melyre fektettem. Rövid pillantás, néhány sor a jegyzőkönyvbe. —

Melléje guggolok. Egész éjjel úgy gogoltam. Gondolataim szerencsétlensége útját mindig újra meg újra bejárják. Valóság? Ez a rettentő dolog valóság lehet? — Valóság, bizony valóság!

Hogy mosolyog. Csupa boldogság! Otthonára gondolt. Homloka közepén a kis lyuk. Vércsepp ragadt rája. —

Eljönnek érte. Kiteritem rajta a köpenyeg. Felveszik. Kibotorkálnak az ajtón. Minden lépés a szívembe nyilallik.

A sir mellett áll a százados, tisztek, bajtársak. A nap az ormok fölé emelkedik, a hegyek vérpiros fényben ragyognak. A hajnalpír még egyszer köszönti, aztán pompán legurulnak rája a rögök.

Karácsony.

Háborus szótárunk tartalma bővült.

A nélkülözés félelméből keletkező önzés megteremtette az árultitkolást, felhalmazást, drágítást, a requirálást.

Kiknek megvoltak az élet fentartásához szükséges eszközei, azokat igyekezett a legföltöbbször gondossággal elrejtetni; akiknek pedig nem volt, igyekezett azokat — ha pénzbeli módja volt hozzája — bármilyen magas áron is beszerezni.

S azok, kiknek élethivatása, foglalkozásuk kizárólagossága, anyagi helyzetük eleve akadályul szolgált, hogy önmagukról, hozzátartozóikról gondoskodva, a kellő időben és módon elláthatták volna magukat, mint az éjjeli órán temetőbe vetődött gyermek, álldogáltak, pityeregtek s majd jajgatva tekintettek segítő kéz után, mely kivezeti őket a sírok fölött suhogó rémek társaságából.

Minden törekvés, mely ethikai alapon a társadalmi életnek megváltozott viszonyok közötti fentartását tűzte céljául, veszedelmes módon haladott az emberi önzés és közöny tarpeji sziklája szélére.

A hinterland felosztotta önmagát. Azokra, akiknek mindenük van és azokra, akiknek semmijük sincs. A hivatalos apparátus keresztvize alatt kapták elnevezésüket: őstermelők és ellátatlanok.

Hogy egyik-másik elnevezés alá a társadalom mely régei tartoznak, közismert dolog. Napilapjaink soha sem szűkölködnek, hogy annak rendje-módja szerint értékeljék mindkettő életviszonyait. De megtanultunk sok-sok szomorú dolgot!

A megkülönböztető elnevezés átka súlyosan borong felettünk.

Ma, a világháború negyedik esztendejében, az erények virágai lecsüggedt kehelyvel, összehuzott szirmokkal várnak a nap egy sugarára, mely dermedt tagjaikba életet hoz. És mintha távolabb lennének Isten trónusától...

Nem folytatom tovább.

A vidék területéről, szűk látókörből, úgy ahogy a köznapiaság megfontoláshoz szükséges eszmecseréiből leszűrtem, a korlátolt elme gyenge logikáján mérlegelve, irtam a mit megirtam.

Avagy ki meri mégis határozottan állítani vagy garantálni, ha a háború már az első években véget ér, azért az emberi erények továbbra is fokozott mértékben boldogítják majd létünket?

Ki panaszkodik a szó legvalódibb értelmében vett szűkölködésről, nélkülözésről? ... Nem-e inkább a multnak megszokott kényelmeit, a raffinált testi kíválmaknak olcsó szerrel való kielégítését siratjuk? ...

Vajjon ama kezdetben felsorolt lobogó lelkesedés, felbuzdulás nem-e inkább a háborús izgalmaktól megzavart idegzetünk-ből fellobbanó hazaszeretet reflexmozgása; s a mai nyomasztó életviszonyok miatti sok óbégatásnak van-e nagyobb értéke, mint egy elkényeztetett gyermeknek be nem töltött, akaratos követeléséből keletkezett toporzékolása? ...

A megfajthetetlen problémák, felelet nélkül hagyott kérdések egész tömegével lehetne folytatni a háború konjunktúrái fölött való tépelődéseinket. De hát ezeknek a megoldása nem a mi, kik csak abban remélni tudunk, hanem a jövő feladata. A miénk? ... az elmúlt tények alapulvételeivel, a situációkból desztillált tanulságoknak okszerű kihasználásával, jelenünket a

jövőre gyümölcsöztető módon felépíteni. Ez a világháború — tagadhatatlan — sokra tanított. A legkiméletlenebb módon dobta felszínre az emberi gyalogság mocsarának egész sártömegét, bocsájtotta nyakunkra a vértiszívó férgek egész légioit. A tisztesség-telen üzérkedési verseny, a kiszípolozás elleni küzdés megtanított az egyéni létfenntartáshoz szükséges eszközök saját magunk által való megszerzéséhez. Az átélte, de még be nem végződött háborús évek sok olyan élvezetektől fosztott meg, mikről a béke idejében elképzelhetetlennek tartottuk volna lemondani. Pedig az idő sok-sok ilyen nélkülözés mellett röpillt el fölöttünk, de sem a tekintélyünkön csorba nem esett, sem egészségi mivoltunkat meg nem rendítette. De igenis, csorba esett az eddig mindenhatónak képzelte pénz értékén; míg a tisztas munká azon az úton halad, mely őt a megbecsülés polcára vezeti. És ha kitűnik, hogy sérelem nélkül nélkülözhetünk, miért ne nélkülözzünk továbbra is? ... Ne igényeljünk többet, mint éppen amire elkerülhetetlen szükségünk van, az a büzhödt mocsár bedugul s a vértiszívó férgek légioi táplálék hiányában pusztulnak.

Az élet megszokott örömeiről való lemondás keserű. A keserűséget kellemetlenebbé teszi, hogy a lemondás nem is önkényes, hanem kényszerű. Minél gyöngébb ellentálló képességünk, annál inkább hajlandók érzelmeink a fentálló viszonyok elleni lázadásra. Ezzel azonban megfosztjuk önmagunkat a józan megfontolás alkotta biztos fedezéktől. Meg se kísérelve az önmegtagadás tüzéségi előkészítő munkálatait, elvakult fejjel kerget bele aztán az áruzsora gyilkos golyózáporába.

Kérlelhetetlenül összeomlunk.

Ha ezek az ellátatlanok valamikor tudatára ébrednének az egyesek életre való eszméinek meleg fölkarolásával, az altruisztikus mozgalmak, alakulatok buzgó támogatásával, összetartozandóságuk szükségességének, az így összeforrt erők diadalmas offenziájával verhetnék vissza megszokott életmódjuk ellen tiltézt ellenséges támadásokat. Minél korábban szervezkedünk, erő kifejtésünk annál intenzívebb.

A világháború még tart ...

* * *

(K—s).

H I R E K.

Moldován János †

Kimúlt a medgyesi közéletnek egy tiszteletben megőszült tagja. A gör.-kath. egyház esperese május 27-én este 9 órakor visszaadta lelkét a Teremtőnek. Életének 73 évéből 46-ot mint lelkész töltött el, végezve mindenkor a vállaira nehezedő dolgokat. A közéletben való szereplése minden időben tiszteletet szerzett számára. Megértő lelkületű konciliáns természetű volt. Egyházának mindig a legnagyobb szolgálatokat tette. Utóbbi időben állandóan betegeskedett. De a betegség dacára papi kötelességeit mindig hiven teljesítette. E téren, a kötelességteljesítés terén igazán példája lehet mindenkinek.

Temetése május 30-án d. u. volt. Rengeteg néptömeg kísérte el utolsó útjára. A vidékről is igen sokan jelentek meg a temetésen. Ott láttuk a város képviselőit, az egyházak képviselőit és személyes ismerőseinket.

rőseink, tisztelőink kívül igen sokakat, akik ilyen módon rótták le a megbecsülés, szeretet utolsó adóját az eltávozóval szemben. Nyugodjék békében. Emlékét pedig sokáig őrizni fogja hitközsége s medgyesi ismerőseinek serege.

Iskolalátogatás. Barcsay Albert kir. tanfelügyelő május hó 27, 28, 29-én tartotta évi látogatását a medgyesi elemi iskoláknál.

Adóhivatali hír. Az adóhivatal jelenti, hogy a belügyi és pénzügyi tárca nyugdíjasainak a háborús segélye ki van utalva és az a kir. adóhivatalnál a szabályszerű nyugtával felvehető.

Halálozás. Pénteken meghalt hosszú betegség után, Carthmann Gusztav helybeli kereskedő egyetlen leánya Trudchen. Temetése ma, vasárnap, délután 6 órakor lesz.

Vizsgák az áll. el. népiskolában. A medgyesi m. kir. áll. el. népiskolában az évvizsgák a következő sorrendben tartatnak meg: Junius hó 8-án d. e. 8 órakor az összes növendékek hittani vizsgája. Junius 20-án: d. e. 8—9 óráig az I. fiu-osztály, 9—10-ig az I. leány-osztály, 10-től 11-ig a II. fiu- és leány-osztály, 11—12-ig a III. fiu- és leányosztály vizsgája. Elnök Csiki József. D. u. fél 3—4-ig a IV. fiu- és leányosztály vizsgája. Elnök Salati József. Junius hó 21-én: D. e. 8—fél 10-ig az V. és VI. fiu-osztály, fél 10—fél 12 óráig az V. és VI. leány-osztály vizsgája. Elnök dr. Novák Rezső. D. u. fél 3 órakor a tanév ünnepélyes bezárása. — Az állami iparos tanonciskolában a vizsgák junius hó 9-én (vasárnap) délelőtt tartatnak meg. E vizsgákon Mendel Lázár Sámuel elnököl.

Értesítés a „beszerzési csoport” tagjainak. A Medgyes város és a medgyesi járás területén megalakított közalkalmazottak beszerzési csoportjának intéző bizottsága május hó 29-én gyűlést tartott. Elnök örömmel jelentette, hogy a liszt a tagok részére — május hó kivételével — megérkezett s közelebből kiosztásra kerül. A május havi szükséglet megküldésére az intéző-bizottság a központnak 300 ölben jelentette be. Érkezőben legközelebb fűszer-félék.

A korai burgonya lefoglalása. A hivatalos lap legutóbbi száma a kormány rendeletét közli, amellyel az 1918. évi korai burgonyatermést zár alá helyezi. A közlélelmzési minisztérium a rendelet felhatalmazza, hogy a korai burgonya maximális árát megállapítsa és azokat a területeket kijelölje, amelyeknek termését zár alá helyezi. Korai burgonya alatt 1918. június 1-től augusztus hó 31-ig kiszedett, koránérő burgonyafajtákat kell érteni. A lefoglalt termékkel a burgonyaközvetítő hivatal rendelkezik. A korai burgonya szállítása csak igazolvánnyal történhetik.

Megölte a bika. Weinhold János asszonyfalvi bikagondozót, amikor kutra akarta hajtani a bikát, a valamitől feldühödött állat előbb szarvára kapta, később lábaival annyira összetaposta, hogy rövid idő alatt sebeibe belehalt.

Uj cselédkönyvek. A múlt évben a belügyminiszter elrendelte, hogy a régi cselédkönyveket arcképpel ellátott cselédkönyvekre cseréljék fel. A rendelet május 31-ig szabta meg a határidőt, azontul a régi könyvek érvénytelenek s azokat a gazdákat, kik nem fényképes cselédkönyvvvel ellátott cselédeket vesznek fel, megbüntetik. A cselédkönyveket városokban a rendőrkapitányság, községekben a járási főszolgabíró állítja ki, a cselédek kötelesek ott régi könyvükkel együtt két fényképet is beszolgáltatni.

Megjött Gyuri, a primás. Csak jönnek, jönnek, akik régen eltávoztak. Az utóbbi napokban megjött Grever Gyuri, a medgyesi cigányprimás is, hosszú orosz fogságából. Talán új uóttakkal új reményeket fog majd sokaknak lelkében ébreszteni. Új, jobb idők hajnalhasadását, sok reményt fog belelopni sokat megpróbált magyarok szívébe. Isten hozta!

Tüzesetek. Nagybaromlaka és Nagyselyk község erdejében, valószínűleg gyermeki gondatlanság következtében, tűz ütött ki, de a gyorsan kivonult lakosság nagy erőfeszítés után a tűz továbbterjedését meggátolta. Nagyobb kára a községeknek nem volt.

Öngyilkosság. Dragota Miklós bolyai lakos a napokban, nem tudni miért, felakasztotta magát, mire észrevették meghalt. Gyanús körülmények nem forognak fenn, valószínűleg pillanatnyi önkívületi állapotban hajtotta végre végzetes cselekedetét.

Drága biciklizés. De t s c h b ő r g y á r i alkalmazotthoz beállít a napokban egy, mindenesetre a viszonyokkal ismerős férfi, aki magát erdőmérnöknek adva, kérte, hogy az eladásra szánt biciklijét próbára adja át neki. Deutsch át is adta, hogy rövid próbát tegyen vele, de úgy a fiatalembert, mint a biciklit órák hosszat hiába várta. Gyanusnak tűnő fel a dolog, jelentést tett a csendőrségnél s közben egy Kiskapus-felől jövő egyéntől értesült, hogy Kiskapus közelében találkozott egy kerékpározó férfival, akire a személyleírás rá is illett. Nyomban értesítették a csendőrséget és ennek folytán figyelmeztették az utvonali községeket s így Hosszúaszon el is csípték az urfit, akiről kiderült, hogy rokkant katona és hasonló visszaélésekért már büntetve volt. Bekísérték az őt megillető hűvöshelyre, hol most elmélkedhetik az olcsó biciklizés lehetőségei fölött.

A csendőrség figyelmébe ajánljuk az utmentén ültetett fákat. Ugyanis az utóbbi napokban a flatalság az alig érni kezdő cseresznyét Kiskapus és Asszonyfalva közt mind lefosztotta. Hiábavaló volt az utkaparónak tiltakozása, ezt is majd megverték.

Foglyok garázdálkodása. Albert István muzsnai birtokos a napokban a község erdeje alatt levő földjén dolgozott. Egyszerre kilép az erdőből két orosz fogoly, kiknek egyikénél fegyver volt. Mikor ő észrevette őket, a fogoly ráfogta fegyverét, de a fegyver kétszer egymásután nem sült el. Mikor ezt látta, a 100—150 lépésre levő gyermekeihez szaladt, ebben a pillanatban a fegyver eldőrdült, de szerencsére nem találta. Lovait hirtelen befogva hazahajtott. Másnap újra kiment, de látva, hogy a két fogoly megint ott van az erdő alatt, nem fogott munkához, hanem hazamenve jelentést tett az előljárásnak. Az előljáró-

ság nyomban intézkedett és másnap egy 18 személyből álló csendőrőrző szallt ki a községbe razziát tartani, de ugylátszik a dolgot megneszelték a foglyok és megléptek. A csendőrség figyelmét jó volna felhívni, hogy a kíséret nélkül járó összes foglyokat igazoltassák, hogy elejét lehessen venni a hasonló garázdálkodásoknak.

Felelős főszerkesztő: **Reissenberger H. Otto.**

Munkatársak: **Dr. Kazatsay Mihály, Nagy Iván, P. Biró Benedek.**

Városi hivatalos hirdetések

Országos Közélemezési Hivatal vezető miniszter 40300—918. számú rendelete

a fürdőző és nyaraló közönség élelmiszereinek szállításiához szükséges igazolványok kiszolgáltatása tárgyában.

Felhatalmazom az elsőfoku hatóságokat, hogy a hazai fürdő- és nyaraló-telepekre utazó közönség élelmiszereinek szállításához szükséges igazolványokat előzetes felhatalmazásom kikérése nélkül saját hatáskörükben kiszolgáltathassák mindazon terményekre és cikkekre vonatkozólag, melyekre a 4551—917. M. E. sz. rendelet rendelkezései irányadók.

Az igazolvány akkor is kiszolgáltatható, ha a rendeltetési állomás a 300—916. M. E. eln. számú rendeletben felsorolt határ-állomások közé tartozik.

A szállított élelmiszer mennyisége azonban nem haladhatja meg azt a mennyiséget, melyet a rendeletileg megállapított fejadagok figyelembevételével a szállítási igazolványt kérő fél s a vele utazó és háztartásához tartozó családtagok a fürdőzés illetve nyaralás tartama alatt rendes lakóhelyükön elfogyasztani jogosultak, illetve oly cikkeknél, melyekre fejadag rendeletileg megállapítva nincsen, azt a mennyiséget mely az elutazó családtagok normális szükségletének megfelel.

Köteles azonban az elsőfoku hatóság az így kiállított szállítási igazolványokról az illető fürdő- illetve nyaralótelep igazgatóságát illetve 'azt az elsőfoku hatóságot értesíteni, mely az illető községben lakó és közellátására szoruló egyének élelmezéséről gondoskodik.

Jelen rendeletem száma a szállítási igazolvány ellenőrző szelvényére minden esetben feltüntetendő.

Budapest, 1918 április hó.

Herceg Windischgrätz Lajos
közélemezési miniszter.

Szám 1148—918 rk.

Hirdetmény.

A város területén és határán levő lovak állatorvosi megvizsgálás végett június 2-án reggeli 7 órakor a helybeli állatvásártéren elővezetendők. Indokolatlanul elmaradó lótulajdonosok az 1888. évi VII. t.-c. szerint lesznek büntetve.

Medgyes, 1818 május hó 28.

A rendőrkapitányság.

Szám 825—918 rk.

Hirdetmény.

Alulírott rendőrkapitányság ezennel közölni teszi, hogy a 10547—918 VI. D. sz. miniszteri rendelet szerint vasárnapokon bármiféle husnak az elárúsítása mészárszékekben tilos.

Az ez ellen vétők szigoruan meg lesznek büntetve.

Medgyes, 1918 május 27.

A rendőrkapitányság.

Keféket

megrendelésre 2.50 K-tól 7 K-ig

készít ORVÁN ANDRÁS

vak katona, ki a budapesti vak katonák intézetében tanulta meg a kefékötést.

Kézikefék állandóan kaphatók

Lakik: Kürschnerwinkel 1—2. sz. a.

Antik

butorok megvételre kerestetnek.

Bővebbet a kiadóban.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró

f i u

Reissenberger G. A.

könyvnyomdájában felvétetik.

Dr. Veszprémy Ferenc:

Bajok a vidéken

Tréfás rajzok.

Kaphatók:

Reissenberger G. A.

könyvkereskedésében, Medgyesen.

Nyomatott Reissenberger G. A. könyvnyomdájában, Medgyesen.